

TOWARZYSTWO OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

„FARA KOŃSKOWOLSKA”

ORGANIZACJA POŻYTKU PUBLICZNEGO

UL. LUBELSKA 97, 24-130 KOŃSKOWOLA

NIP: 716-26-59-402 REGON:432735661 KRS:0000220451

**Sprawozdanie merytoryczne
z działalności Towarzystwa Ochrony Dziedzictwa Kulturowego
„Fara Końskowolska”
za 2011 rok**

Końskowola, dnia 17 marca 2012 r.

Działalność podejmowana przez Towarzystwo w roku 2011 wynikała w głównej mierze z przyjętego na Walnym Zgromadzeniu w dniu 27 lutego 2011 r. planu pracy.

Posiedzenia Zarządu TODK „Fara Końskowolska” (dr Przemysław Pytlak, ks. dr Adam Bab, Marta Rokita, dr Krzysztof Zawadzki, Barbara Stefanek-Nowacka, Krzysztof Bartuzi, Mariusz Majkutewicz) odbywały się zgodnie z postanowieniami Statutu „Fary”. Zgodnie ze statutem, członkowie organów stowarzyszenia wykonują swoje funkcje społecznie.

Realizacja głównych celów, przyjętych planem pracy na 2011 r., przebiegała w sposób następujący:

1.

Pozyskiwanie środków finansowych przeznaczonych na wkład w renowację zabytków Końskowoli, w szczególności zespołu kościoła farnego oraz kościoła św. Anny.

W roku 2011 łączne wpływy finansowe wyniosły 33 269,60 zł (trzydzieści trzy tysiące dwieście sześćdziesiąt dziewięć złotych, 60/100). Z tytułu składek wpłynęło – 4 868,00 zł. Z tytułu darowizn oraz zbiórek na rachunek Stowarzyszenia wpłynęło 28 392,60 zł. Kwota ta obejmuje darowizny w ramach aukcji obrazów w ramach „Dni Końskowoli” oraz aukcji róż w ramach „Święta Róży”. Przychody finansowe wyniosły 63,16 zł. Na dzień 31.12.2011 r. na rachunku bankowym (Bank Spółdzielczy w Końskowoli, nr 89 8741 0004 0000 0808 2000 0010) pozostawało 12 343,82 zł.

Działalności gospodarczej stowarzyszenie nie prowadziło. Nie zatrudniano pracowników oraz nie dokonywano zakupu środków trwałych, obligacji, nieruchomości. Stowarzyszenie nie udzielało oraz nie przyjmowało pożyczek.

2.

Realizacja zadań związanych z projektem "Konserwacja i remont Fary w Końskowoli - zabytku o istotnym znaczeniu dla historii Regionu Lubelskiego", w szczególności zaś przygotowanie albumów w ramach promocji projektu.

Zgodnie z umową partnerstwa z Parafią Końskowola, w roku 2011 r. stowarzyszenie prześlało na rachunek projektu kwotę 25.000,00 zł (łącznie zaangażowanie „Fary” w renowację świątyni wyniosło w ciągu ostatnich 18 miesięcy 65.000,00 zł).

W ramach obowiązków, wynikających z umowy partnerstwa, stowarzyszenie przygotowało (opracowując znaczącą część tekstów oraz przedstawiając fotografie) album promocyjny projektu odnowy kościoła farnego. Wydanych zostało łącznie 3 tysiące egzemplarzy wydawnictwa (120 stron formatu A4), obejmującego wprowadzenie, część analityczną (autorstwa archeologa Rafała Niedźwiadka) oraz albumową. Wydawnictwo ma charakter bezpłatny.

Oprócz albumów, stowarzyszenie opracowało ulotkę promocyjną projektu. Na 18 stronach formatu B5 przedstawiono wyniki realizacji prac w kościele farnym. Wydawnictwo, mające charakter bezpłatny, wydano w 7 tysiącach egzemplarzy.

Stowarzyszenie przygotowało także materiały (teksty i fotografie) na potrzeby wykonania tzw. video przewodników. W ramach projektu zakupiono 20 takich urządzeń, ułatwiających zwiedzanie świątyni.

Ponadto stowarzyszenie brało udział w przeprowadzeniu postępowań, zmierzających do wyłonienia wykonawców: gablot muzealnych (w których prezentowane będą szaty, wydobyte z krypt) oraz tablic informacyjnych (ułatwiających zwiedzanie) do krypt świątyni. Teksty i zdjęcia, prezentowane na tych tablicach, opracowane zostały przez stowarzyszenie.

Kolejnym zadaniem, zrealizowanym przez stowarzyszenie, było prezentowanie stanu zaawansowania prac w kościele na stronie internetowej www.konskowola.eu. Dodatkowo, stowarzyszenie przekazało fotografie i teksty na potrzeby uruchomienia nowego portalu, poświęconego kościołowi farnemu (www.konskowola.info).

TODK „Fara Końskowolska” podejmowało także działania zmierzające do promowania wyników projektu odnowy fary w Końskowoli. W wigilijne popołudnie 2011 r. Radio Lublin nadało obszerny materiał, poświęcony historii Końskowoli oraz odkryciom dokonany w ramach projektu. Informacje o projekcie ukazały się także w prasie regionalnej i lokalnej.

3.

Organizacja spotkań integracyjnych członków i sympatyków Towarzystwa

W roku 2011 odbyło się jedno oficjalne spotkanie członków i sympatyków stowarzyszenia. W imprezie integracyjnej, zorganizowanej w czerwcu przy restauracji „Dwór Tęczyńskich” uczestniczyło ponad 100 członków i sympatyków „Fary”.

4.

Współpraca z organami administracji rządowej i samorządowej oraz innymi organizacjami pozarządowymi.

W roku 2011 Stowarzyszenie wzięło po raz pierwszy udział w Powiatowym Dniu Kultury, uzyskując wyróżnienie w konkursie publikacji regionalnych (za wydawnictwo „Kościół św. Anny w Końskowoli”).

Ponadto, w ramach współpracy ze stowarzyszeniem „Ratuj Tenczyn”, prowadzone były prace zmierzające do inwentaryzacji zabytków związanych z rodem Tęczyńskich.

Rok 2011 przyniósł znaczące zacieśnienie współpracy między stowarzyszeniem a Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków w Lublinie. Dzięki tej współpracy udało się m.in. rozpocząć program badań sarkofagu księżnej Zofii z Opalińskich Lubomirskiej.

5.

Pozostałe zadania podejmowane w 2011 roku

Realizacja zadań TODK „Fara Końskowolska” odbywała się w zgodzie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa. Dokumentacja wpływów i wydatków – w tym faktury, rachunki, kopie przelewów, formularz CIT-8, przechowywane są w siedzibie stowarzyszenia i są dostępne dla wszystkich członków. W roku 2011 stowarzyszenie nie było kontrolowane przez uprawnione podmioty. Podobnie jak w poprzednich latach, szereg podejmowanych zadań wykraczało poza ramy planu, przyjętego przez Walne Zgromadzenie.

W marcu 2011 r. przeprowadzony został IV Finał konkursu „Zabytki Końskowoli i ich historia”, w ramach którego po raz kolejny kilkudziesięcioosobowa grupa dzieci i młodzieży z terenu Gminy rywalizowała o nagrody, ufundowane przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Lubelską Agencję Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, Starostwo Powiatowe w Puławach, Bank Spółdzielczy w Końskowoli oraz Zrzeszenie Producentów Róż i Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego "Końskowola". Z ramienia Zarządu organizację Finału koordynował dr Krzysztof Zawadzki.

W czerwcu 2011 r., w czasie „Dni Końskowoli” przeprowadzona została aukcja obrazów i akwarel, dochód z której przeznaczony zostanie na odnowę kościołka św. Anny. Organizację aukcji koordynowała jej pomysłodawczyni, Pani Barbara Stefanek Nowacka.

W czerwcu, pod nadzorem prof. Anny Drążkowskiej i dr Małgorzaty Grupy z Instytutu Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz archeologa Rafała Niedźwiadka rozpoczęły się badania naukowe sarkofagu księżnej Zofii z Opalińskich Lubomirskiej. Planowane jest, że badania te zakończą się za dwa-trzy lata wydaniem monografii, poświęconej księżnej Zofii.

Naukowcom z UMK w Toruniu przekazano do konserwacji szereg przedmiotów, zabezpieczonych przez archeologów w krypcie północnej kościoła. Wstępne wyniki badań pozwoliły na ustalenie, że z fragmentów tkanin uda się zrekonstruować co najmniej jeden kompletny ornat, pochodzący z XVIII wieku (dodatkowo, oprócz ornatu odnalezionego w krypcie pod prezbiterium w 2010 roku).

W lipcu 2011 r., dzięki inicjatywie Pana Krzysztofa Bartuziego, Końskowola została objęta działaniami projektu, w ramach którego grupa wolontariuszy z Austrii, Niemiec i Polski uporządkowała cmentarz ewangelicko-augsburski.

W sierpniu 2011 r. Parafia otrzymała pismo z Komendy Wojewódzkiej Policji w Lublinie, w świetle którego Wydział Przestępczości Kryminalnej Komendy Głównej Policji wszedł w posiadanie informacji, dotyczącej obrazu pt. „Święta Rodzina”. W ocenie Policji, obraz ten, pochodzący z kręgu warsztatu Tycjana, został zabrany z Końskowoli w latach 50-tych XX wieku do konserwacji przez studentów warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. Obraz ten nigdy do Końskowoli nie wrócił, a obecnie znajduje się w rękach prywatnych. W ramach podjętych działań, stowarzyszeniu udało się pozyskać informacje potwierdzające, że Parafia była właścicielem takiego obrazu jeszcze pod koniec lat 40-tych XX wieku. Nie powiodły się jednak działania, nakierowane na odnalezienie fotografii przedmiotowego obrazu, które umożliwiłyby jego natychmiastowe odzyskanie.

W sierpniu 2011 r., podobnie jak w roku 2010, na placu przy Dworze Tęczyńskich zorganizowany został pokaz walk rycerskich w wykonaniu Chorągwi Rycerstwa Ziemi Lubelskiej. Zadanie koordynował z ramienia „Fary” Pan Wojciech Pikuła.

Dzięki wsparciu Zrzeszenia Producentów Róż i Materiału Szkółkarskiego Owocowego i Ozdobnego "Końskowola", w sierpniu przeprowadzona została aukcja róż, dochód z której przeznaczony zostanie na cele związane z renowacją kościoła p.w. św. Anny. Działanie koordynował dr Krzysztof Zawadzki.

W listopadzie 2011 r. przekazane zostały stowarzyszeniu wyniki nadzorów archeologicznych, przeprowadzonych w kościele farnym przez pracownię „Archee”. Na podstawie tych materiałów, przedstawiających szereg sensacyjnych odkryć w świątyni (tak np. w odniesieniu do odnalezienia relikwii XV wiecznego murowanego kościoła gotyckiego oraz średniowiecznego możnowładczego sarkofagu) planowane jest w przyszłości opracowanie szerszego programu badań naukowych nad przeszłością świątyni.

W dniu 26 listopada 2011 odbyło się przedstawienie oratorium "Miłosierdzie Boże", inspirowane fragmentami "Dzienniczka" Św. s. Faustyny Kowalskiej. Autorem dzieła jest Zbigniew Małkowicz. Do niemal 50-cio osobowego zespołu wykonawców należą Chór Canticum Canticorum z Kraśnika, soliści oraz zespół instrumentalistów z Zamościa i Poznania. Oratorium zostało zadedykowane wykonawcom renowacji Fary oraz wszystkim ofiarodawcom. Koncert zorganizował ks. dr Adam Bab, proboszcz

Parafii w Końskowoli. „Fara Końskowolska” była nominalnym współorganizatorem przedstawienia.

W związku z 450 rocznicą śmierci założyciela miasta Końskowola, Andrzeja hrabiego Tęczyńskiego kasztelana krakowskiego (zm. 25 grudnia 1561 r.), „Fara Końskowolska” przygotowała okolicznościową publikację (prezentowaną na stronie internetowej stowarzyszenia) oraz podjęła starania celem naukowego opracowania tablicy z kaplicy północnej – prawdopodobnie epitafium Andrzeja Tęczyńskiego.

Dzięki wsparciu Zakładów Azotowych "Puławy" S.A., TODK "Fara Końskowolska" wydała trzy medale pamiątkowe, upamiętniające: 450 rocznicę śmierci Andrzeja hrabiego Tęczyńskiego kasztelana krakowskiego, 530 rocznicę ślubu jego rodziców: Anny z Konińskiej Woli i Gabriela Tęczyńskiego oraz 480 rocznicę nadania Końskowoli praw miejskich. Medale wybijane są tradycyjnymi stemplami. Wszystkie trzy medale mają wspólny rewers, odwołujący się do pieczęci Stefana Filipowicza, zarządcy klucza końskowolskiego, z dokumentu wystawionego w 1797 roku. W awersie medalu, upamiętniającego Andrzeja Tęczyńskiego, odwołano się do motywu lwa trzymającego topór - elementu herbu hrabiowskiego Tęczyńskich z tablicy wmurowanej w ścianę prezbiterium końskowolskiej świątyni. W awersie medalu, poświęconego Annie i Gabrielowi Tęczyńskim odwołano się do herbów Rawa Konińskich i Topór Tęczyńskich. Awers medalu, upamiętniającego lokację miasta Końskowola, odwołuje się do wizerunku najstarszego wizerunku pieczęci miasta Końskowola, pochodzącego z XVI wieku.

Podobnie jak w poprzednich latach, informacje o działaniach „Fary” publikowane były na stronie internetowej www.konskowola.eu. W celu popularyzacji wiedzy o historii Końskowoli, w 2011 r. udostępniono na stronie internetowej do bezpłatnego pobierania zdigitalizowaną wersję pierwszego wydawnictwa stowarzyszenia: *„Końskowola. Historia i zabytki”*.

6.

Sposób wydatkowania środków, pozyskanych z tytułu darowizn 1% podatku od osób fizycznych

Na podstawie art. 3 ust. 1 i 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, środki pozyskane z tytułu darowizn 1% podatku od osób fizycznych wydatkowane były w zakresie podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej oraz kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego – w szczególności na wkład w realizację projektu odnowy kościoła farnego oraz konserwację tkanin, odkrytych w trakcie badań archeologicznych w kryptach kościoła farnego.